

Täysistunto

Torstai 19.2.2026 klo 16.00—19.53

6. Vaalirahoituksen valvonta aluevaaleissa 2025 – Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus

Kertomus K 21/2025 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään tarkastusvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Sieltä ensimmäinen puheenvuoro, edustaja Kaarisalo.

Keskustelu

18.33 **Riitta Kaarisalo sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä nyt käsillä olevassa asiakohdassa ja seuraavassa käsitellään tosiaan Valtiontalouden tarkastusviraston kertomuksia vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 25 alue- ja kuntavaalien osalta.

Ihan ensiksi totean sen, että on äärettömän arvokasta ja tärkeää, että me täällä eduskunnassa tätä tietoa saamme, koska se tuottaa meille hyvää pohjaa arvioida myös sitä, onko nykyinen lainsäädäntö tämän vaalirahoituksen osalta riittävän hyvällä tolalla. Ehkä toteaisiin näin, että kun me puhutaan ylipäätään avoimista ja rehellisistä vaaleista, niin silloin me puhutaan kyllä siitä, mikä on länsimaisen demokratian yksi tärkeimpiä kulmakiviä. Meille suomalaisille tämä nyt sinänsä on itsestäänselvyys, mutta näemme maailmalta lukuisia esimerkkejä siitä, että näin ei kaikkialla ole.

Oikeastaan se, miksi tämä säätely ylipäätään on tärkeää, on se, että kun puhutaan poliittisen toiminnan rahoittamisesta, niin läpinäkyvyys tässä vaalirahoituksessa vahvistaa nimenomaan kansalaisten luottamusta politiikkaan ja poliittisiin toimijoihin, ja toisaalta valvonta myös osaltaan sitten ehkäisee mahdollisia väärinkäytöksiä. On äärettömän tärkeää, että äänestäjillä on todella aito mahdollisuus saada tietää, mistä puolueet tai sitten tahot, jotka ehdokkaita asettavat, ovat saaneet kampanjaansa rahoitusta.

Oikeastaan uskoisin, että tässä keskustelussa tullaan aika paljon kiinnittämään huomiota näihin huomioihin, joita tarkastusvirasto näissä kertomuksissaan nostaa esille. Itse haluan korostaa edelleenkin sitä huolta, mikä liittyy tarkastusviraston rajallisiin tiedonsaantioikeuksiin, eli nykytilanteessa tarkastusvirastolla ei ole oikeuksia saada lisätietoja kampanjan tukea antaneilta ja kampanjalle palveluita tai tuotteita toimittaneilta tahoilta. Sitten toisaalta taas omanlaisia huoliaan liittyy niin sanottuun jälki-ilmoitukseen, mikä tulee vaalikampanjaa varten otettuun lainaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2026 vp

Semmoisena yleisenä kokoavana huomiona haluan tuoda esille sen, että VTV todella katsoo, että tätä vaalirahoituslakia tulisi edelleen harmonisoida ja selkeyttää erityisesti samanaikaisesti järjestettävien alue- ja kuntavaalien osalta, ja tähän työhön kyllä henkilökoh-
taisestikin kannustan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kokko.

18.36 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Täytyy kiittää Valtiontalouden tarkastusviras-
toa tärkeästä työstä ja selkeästä raportista. Läpinäkyvä vaalirahoitus on toimivan demokra-
tian edellytys, ja on hyvä, että tässä maassa on tahoja ja yksityisiä kansalaisiakin, jotka ovat
valmiita rahoittamaan tätä kautta parhaaksi katsomiaan ehdokkaita ja sitä kautta osallistu-
maan demokratian prosessiin.

Raportissa on positiivista se, että tämän niin sanotun vapaaehtoisen ennakoilmoituk-
sen käyttö — jolla ehdokas voi sitten jo etukäteen äänestäjilleen kertoa, mistä hänen rahoi-
tuksensa on peräisin, ja sitä kautta antaa äänestäjille selkeän kuvan niistä rahoittajista — on
kasvanut vaali vaalilta. Tässä mielessä varmasti se viesti on mennyt ehdokkaille hyvin pe-
rille, että sillä voi olla myös vaikutusta kansalaisten äänestyskäyttäytymiseenkin siinä,
kuinka avoimesti ehdokkaat ovat valmiita kertomaan siitä vaalirahoituksesta.

Toki ehkä se on valitettavaa, että tarkastusraportin mukaan lopulta vain 42 prosenttia
niistä ilmoitusvelvollisista, eli varsinaisiksi tai varavaltuutetuiksi päässeistä, on tehnyt tä-
män ilmoituksen. Muutenkin olisi kyllä syytä pohtia, olisiko tätä jälkikäteistä ilmoitusvel-
vollisuutta syytä laajentaa koskemaan ihan jopa kaikkia ehdokkaita. Välttämättä alue- ja
kuntavaaleissa tämä ei ole niinkään ongelma, mutta kun olemme nähneet eduskuntavaa-
leissa, että siellä on erittäin suuriakin kampanjabudjetteja käytetty ilman, että siitä on täy-
tynyt tehdä minkäänlaista ilmoitusta, mikäli ehdokas ei ole tullut valituksi eikä ole pääty-
nyt myöskään varaedustajaksi, niin ehkä läpinäkyvyyden lisääminen olisi hyvä tässäkin
suhteessa ja ulottaa se ilmoitusvelvollisuus sitten kaikkiin itse ehdokkaihin.

Vielä loppuun sinällään tietysti positiivinen huomio vaaleihin käytetyistä euroista. Nyt-
kin viimeisimmissä aluevaaleissa tultiin monta sataa euroa alaspäin, ja jos keskimäärin eh-
dokas käyttää 1 261 euroa aluevaaleihin, niin ehkä voidaan sanoa, että tällaisessa pohjois-
maisessa mittakaavassa tämä on erittäin pieni summa. Silläkin rahalla monet ehdokkaat
ovat onnistuneet pääsemään lävitse, joten ehkä tässä suhteessa ei tarvitse korostaa sitä, että
vaaleissa pelkästään raha ja taloudellinen valta ratkaisevat, vaan kyllä myös sillä ehdok-
kaalla on merkittävä merkitys siinä, tuleeko hän valituksi vai ei.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lindén.

18.38 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Kahden edellä käytetyn puheenvuoron
jälkeen on mukava jatkaa. Ihan samalla tavalla ajattelen näistä, ja jätän omasta puheenvuo-
rostani vastaavat kohdat pois.

Suoraan tässä raportissa sivulla 37 olevasta kuvio 9:stä haluan sanoa, että se on juuri se
kuvio, johon tässä edustaja Kokko äsken viittasi, että aluevaaleissa vuonna 2022 keskimää-
räiset kampanjakulut olivat 1 684 euroa ja nyt sitten viime kevään aluevaaleissa 1 261 eu-
roa eli selvästi vähemmän.

Tietysti tässä yhteydessä voi spekuloida silläkin, oliko kiinnostus aluevaaleja kohtaan
laimeampi vuonna 2025. Paljon keskusteltiin siitä, voivatko kansanedustajat olla niin sa-

Pöytäkirjan asiakkohta PTK 10/2026 vp

notusti kolmellakin pallilla, eli kansanedustajina, aluevaltuutettuina ja mahdollisesti vielä aluehallituksissa ja sitten kunnanvaltuutettuina ja kunnassakin vielä jossain muussa tehtävässä. Itse kun nyt niin sanotusti istun näillä kolmella pallilla, niin ajattelin, että Helsingissä, joka hoitaa sekä tätä alueen että kunnan tehtävää, se on mahdollista, koska on vain yhdet vaalit. Tietyllä tavalla olisi sitten väärin, että muualla Suomessa, jossa meillä on kunnat ja alueet erikseen, se ei olisi mahdollista. Jokainen ratkaisee sen tietysti omalta kohdaltaan.

Oli merkille pantavaa, että kansanedustajien määrä aluevaltuustoissa väheni todella merkittävästi vuoden 22 tilanteeseen verrattuna. En esitä tätä ollenkaan minään arvosteluna. Se saattaa olla toisaalta terveellistä, toisaalta luulen, että se pikkuisen heijasteli sitä vaikeaa tilannetta, johon henkilöt joutuvat aluevaltuustoissa, koska tämän rahoituksen niukuuden takia — joka taas on valtiollista perua eli itse asiassa eduskunnan päättämää — siellä on jouduttu tekemään tiukkoja päätöksiä, ja se ei välttämättä kaikkia ole oikein miellyttänyt.

Viittaan myös tässä yhteydessä — vaikka se ei suoraan rahoitukseen liity, mutta tämä ei minusta ole pitkä aasinsilta — siihen, että jotain täytyy kyllä tälle aluevaalien ja kuntavaalien yhtäaikaiselle järjestelylle tehdä sellaista, että saataisiin pienemmiksi ne sotkut, joita monella paikkakunnalla oli ja jotka johtivat myös suomalaisittain varsin korkeaan hylkäysprosenttiin näissä aluevaaleissa. Ymmärtääkseni tietyillä paikkakunnilla kokeiltiin selkeämmin menettelyä, jossa vaalit olivat hyvin selvästi erotettavissa, kun sitten taas muualla oli sitä, että kuntavaaleistakin löytyi niitä numeroita, jotka oikeasti olivat vain aluevaalien käytössä, ja niin edelleen. — Tällaisia havaintoja.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, poissa. — Edustaja Lyly.

18.42 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kun nämä kunta- ja aluevaalit on yhdistetty, niin mielestäni se oli kuitenkin hyvä asia. Se nosti osallistumista kumpaankin vaaliin, erityisesti aluevaaleihin, ja siinä mielessä se oli hyvä asia.

Edustaja Lindénin mainitsema hylkäysprosentti oli aika suuri, ja se johtui aika monessa paikassa siitä, että se vaali oli pikkasen sekoitettu. Olisi pitänyt olla selkeämmin erotettu se vaalihuone sillä tavalla, että molemmat vaalit näkyisivät erikseen, mutta muuten tilanne oli aika hyvä.

Erityisen hyvää tässä on se, että kun tehdään tätä jälkiselvittelyä ja vaalirahavalvontaa, niin se antaa tämmöiselle äänestäjälle sitten mahdollisuuden saada tietää, mistä ne varat ovat tulleet ja miten kampanjaa on käyty ja kenenkä varoilla sitä on käyty. Tämä osuu on tässä todella hyvä asia.

Sitten tuo kampanjabudjettien koko aluevaaleissa oli pienentynyt 1 684 eurosta 1 261 euroon, eli aika monta sataa euroa pienemmäksi keskimäärin. Se on hyvä asia, että raha ei sinänsä ratkaise. Sitten kun täällä näytetään myös se, kuinka iso osa kuitenkin kampanjasta on vaaliedokkaan omaa ja tukiryhmän rahoitusta ja kuinka paljon sitä ulkopuolista, niin 60 prosenttia oli omaa tai tukiryhmän rahaa ja sitten loppu oli sitä muualta saatua rahaa — tässä mielessä hyvä.

Mielenkiintoinen yksityiskohta tässä oli se, kuinka paljon aluevaaleissa oli tämmöisiä yhdistelmäehdokkaista: niitä oli 4 851 eli 93 prosenttia kaikista aluevaalien ehdokkaista, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2026 vp

vain aluevaaleissa ehdolla oli 358 eli 7 prosenttia. Eli sinänsä moni aluevaltuutettu on myös kunnanvaltuutettu, ja tässä mielessä se on hyvin jakautunut.

Sitten siitä kokonaisuudesta, jossa aikaisemmin nämä samat asiat olivat kunnanvaltuustossa päätettävänä: Nyt vaan se työnjako on tapahtunut, ja nyt tehdään molemmissa paikoissa niitä — toisessa sosiaali- ja terveystoimen asioita ja toisessa opetus- ja kasvatustoimen asioita, eli kunnanvaltuustossa. Se, mikä minua tässä on huolettanut, on se, että nämä johtavat siihen, että aluevaltuutetuista ja kunnanvaltuutetuista tulee paljon vähän niin kuin professiokohtaisia ehdokkaita. Ennen kunnanvaltuustossa oli kaikkia ehdokkaita, ja se toi sen kokonaisuuden. Siellä käsiteltiin sosiaaliasioita, ja siellä käsiteltiin kunnan taloutta ja opetustointia. Se oli hyvä, kun siinä valtuustossa oli läpileikkaus kuntalaisista. Tässä mielessä tämä tuo vähän semmoisen ilmiön, joka varmaan jatkossa tulee näkymään.

Valvonta on ollut erittäin hyvää ja toimivaa. Vielä tässä lopuksi sanoisin, että vähän ihmetyttää, että aika montaa piti penätä vielä uudestaan, että se ilmoitus tulee tässä aluevaalien puolella. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kokko.

18.45 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Lindénin innoittamana muutama sana nimenomaisesti nyt näistä vaalien järjestelyistä. Kyllähän se nähtiin, että niissä kunnissa, joissa vaalit järjestettiin sillä tavalla, että äänestäjä saa laput eri kerroilla käteensä ja käy äänestämässä ensin aluevaaleissa ja sitten kuntavaaleissa, minimoitiin erittäin suuresti mahdollisia väärinkäsityksiä, mitä siinä äänestämässä mahdollisesti äänestäjälle tuli.

Tietysti ehkä näin niin kuin sosiaalidemokraattina minun pitäisi olla aina hyvin järjestelmäuskovainen, että järjestelmä kykenee ihmistä paremmin tiettyjä asioita hoitamaan ja päättämään hänen puolestaan, mutta tässä äänestämässä täytyy olla myös sillä itse kansalaisella tietty vastuu. Toki kun meillä ensimmäistä kertaa kahdet vaalit järjestettiin samanaikaisesti ja niistä kyllä tiedotettiin aika laajasti ja äänestäjälle annettiin kaksi eriväristä lappua, joissa selkeästi luki, mitkä ovat kuntavaalit ja mitkä ovat aluevaalit, niin tavaltaan kuinka paljon me voimme järjestelmänä tehdä sen eteen, että kansalainen ei näitä kahda lappua sekoittaisi — varsinkin kun vielä äänestysnumerotkin aloitettiin muistaakseni aluevaaleissa 2 000:sta, jotta ei sitten tulisi tätä väärinkäsitystä, että olisi täsmälleen samoja ehdokasnumeroita sekä alue- että kuntavaaleissa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu.

18.46 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Täällä on ollut ihan hyvää keskustelua ja analyysiä siitä, kuinka aluevaalit menivät, ja hyvä, että nyt on tällainen yksityiskohtainen valvonta saatu, ja siellä on näitä samoja huomioita.

Jos espoolaisia palautteita ja kokemuksia kuuli, niin siellä oli juuri niillä paikoilla, joissa molemmat laput annettiin yhtä aikaa, sitten kuitenkin huomattavasti enemmän näitä sekaannuksia, ja niissä, missä oli järjestetty vaalit niin, että saa yhden lapun kerrallaan, ei ollut niin paljon näitä hylättyjä ja virheellisiä äänestyksiä. Eli selkeästi sitä pystyy selkeyttämään.

No, sitten oli myös pitkiä jonoja paikoitellen, eli prosessi kesti kauemmin kuin ennen. Tähän huoleen, mikä nousee siitä, löytyykö vaalivirkailijoita riittävästi jatkossa: Itse ajattelen niin, että siinä on pulaa tiedotuksesta, eli kyllä nuoria työhaluisia löytyisi vaalivirkai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2026 vp

lijoiksi, jos he vain tämän tiedon siitä saavat. Kun ainakin meillä on ollut jonoksi asti tuloja, eikä olla voitu edes kaikkia halukkaita ottaa tehtäviin, niin kyllä luulen, että tähän ratkaisuja on löydettävissä.

Se, mistä olen huolissani, on siitä, että oli isoja eroja äänestysaktiivisuudessa kaupungin sisälläkin ja toki maassa vastaavasti. Sieltä erottuvat alueet, joissa on vieraskielistä väestöä paljon ja selkeästi heikompi tietämys ja tuntemus esimerkiksi siitä, minne voi mennä äänestämään.

Sitten muutama sana siitä, miten vaalirahoitus vaaleihin vaikuttaa. Me ollaan nähty yhdysvaltalainen esimerkki, jossa vaalirahoituksella on alkanut olla, voisi sanoa, demokrati-aa murentava merkitys, ja tällaista vastaavaa kehitystä ei kyllä Suomeen haluta. Me nähdään nyt se, että kuitenkin jo nyt vaalirahoituksen määrä korreloi hyvin paljon ehdokkaiden vaalimenestyksen kanssa — minusta jo enemmän kuin olisi suotavaa. Me ollaan esitetty vihreistä, että saataisiin tällaiset kampanjakatot. Myös tämä Lauri Tarastin vetämä komitea vuonna 2009 ehdotti vaalirahoitukselle kuntavaaleissa 10 000 euron, eduskuntavaaleissa 50 000 euron ja europarlamenttivaaleissa 80 000 euron kattoa, ja minun mielestä nämä olisivat ihan sopivia kattosummia yhäkin. Noin puolessa Euroopan unionin jäsenvaltioista on käytössä myös tällainen puoluekohtainen kampanjakatto, eli myös sitä voisi harkita tämän ehdokaskohtaisen kampanjakaton rinnalla. Ehdokaskohtainen kampanjakatto on noin kahdessa kolmasosassa EU-jäsenvaltioista, eli kyllä tämän suhteen voisi Suomessakin edetä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Niemi.

18.50 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa rouva puhemies! Sen verran, kun olen täällä eduskunnassa eduskunnan tilintarkastajien jäsen, että mehän tilintarkastamme myöskin UPIa ja VTV:tä eli Valtion tarkastusvirastoa, ja sieltä tässä tilaisuudessa saamamme tiedon mukaan sekä kunta- että aluevaalien rahoitusvalvontahan on sujunut erittäin hyvin. Hyvin tunnollisesti ovat ehdolla olleet ja läpi päässeet toimittaneet näitä selvityksiä, kertoneet, mistä rahat ovat tulleet, ovatko saaneet ulkopuolista apua. Yleensä huomattavasti vähemmän tulee mitään ulkopuolista rahaa alue- ja kuntavaaleissa, jos niitä verrataan eduskuntavaaleihin.

Sen verran minun täytyy sanoa tähän, kun edustaja Kokko sieltä mainitsi eriväriset vaalilaput, kuntavaaleissa toista väriä ja aluevaaleissa toista väriä, että ehdottomasti, jos näitä vielä uudestaan järjestetään samanaikaisesti, kyllä täytyy myöskin kertoa sitten näille vaalivirkailijoille se, että ne laitetaan myöskin niihin erivärisiin kuoriin, koska nythän muun muassa omassa kotikunnassani tuli aika paljon hylättyjä ääniä, kun vaalivirkailijat sen jälkeen, kun he saivat nämä kupongit, laittoivat ne yhteen ja samaan kuoreen, jolloinka ne olivat aina hylättyjä molemmat kupongit, kun ne olivat samassa kuoreessa, eivätkä ne kelvanneet sitten enää eteenpäin. Tällainen tiedoksi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen.

18.51 **Timo Suhonen sd:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Rohkenen puheenvuoron pitää, koska keskustelu laajenee vaalilautakuntiin ja äänestyspäselvyyksiin ja jopa äänestysaktiivisuuttakin tässä ollaan pohdittu. Nämä ovat kaikki tärkeitä huomioita. Haluan vain sen todeta, että kun tässä on todellakin puhuttu siitä, että on epäselvyyttä ollut äänestäjillä, mitä numeroita lappuun laittaa ja sitten on hylkäyksiä tullut, niin tässä vaiheessa on pakko nyt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2026 vp

tuoda esiin tämä klassinen pitkäaikainen visio siitä äänestämisestä, mistä olemme joskus puhuneet, eli sähköisestä äänestämisestä. Mitenkähän tämä nyt olisi sitten mahdollista tässä nykymaailmassa? Siis tarkoitan, että sen pitäisi olla mahdollista. Se ehkä jollain tavalla auttaisi äänestysaktiivisuuden nostamisessa ja myös siinä, että ne äänet menisivät oikein, siis se, että äänestäjä osaa painaa oikeata klikkausta siinä, ja sitten taas vastaavasti äänet osataan helpommin laskea.

Nytten tämä pointti äänten laskemisesta: Itsellänihan on henkilökohtaisesti kokemusta siitä, että ihmiset tekevät virheitä ja vaalilaskennassakin saattaa sattua kaikenlaisia juttuja. 2019 eduskuntavaaleissa tulin valituksi eduskuntaan, ja kansanedustajan ura oli hohdokas, kaksi vuorokautta. Tarkastuslaskennassa sitten putosin pois. Siinä kuitenkin puhuttiin aika mittavista äänimääristä, 55 ääntä muistaakseni olin plussalla, ja sitten tipuin 28 ääntä miinukselle, niin että siinä heilui tämmöinen 80 ääntä suuntaan ja toiseen. Tämä ei ole katkera puheenvuoro, tämä on vain tämmöinen puheenvuoro siitä, että virheitä voi sattua. Edelleenkin peräänkuulutan sähköisen äänestämisen mahdollisuutta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu.

18.53 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Myös minä olen suhtautunut joskus aikaisemmin sähköiseen äänestykseen hyvin optimistisesti ja nähnyt sen mahdollisuuden, mutta kyllä meillä nyt on kansainvälisiä esimerkkejä myös siitä, kuinka riskialtis ja manipulaatiolle altis se on. En ehkä tässä tilanteessa, kun me nähdään, että erilaista häirintää ja vaalivaikuttamista on aika paljon, olisi valmis sitä edistämään. Olen ollut myös — ennen kuin olen aikoinaan ehdolle lähtenyt — ääniä laskemassa ja jonkun kolme neljä tuntia yhtä kadoksissa ollut ääntä metsästännyt, kunnes se löytyi patterin välistä, jonne avoimna olleesta ikkunasta tuuli oli sen lennättänyt. Kyllä toki tähän paperiäänestykseenkin pieniä riskejä liittyy, mutta ne ovat kuitenkin marginaalisempia ja pienempiä kuin nämä sähköisen äänestyksen riskit.

Olisin vielä nostanut, että viime hallituskaudella valmisteltiin parlamentaarisesti muutoksia vaalirahoituksen sääntelyyn, mutta esitystä ei valitettavasti ehditty käsitellä. Siinä vaali- ja puolerahoituksen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä olisi merkittävästi lisätty ja selkeytetty ja nykyistä sääntelyä täsmennetty. Nämä muutokset tulisi toteuttaa mahdollisimman pian. Esityksessä ehdotettiin muun muassa sitä, että vaalirahoitusta saisi kerätä kampanja-ajan päättymiseen saakka ja että vaalikampanjalle 1 500 euron — kuntavaaleissa 800 euron — ja sitä suuremman lainan antaneiden nimi tulisi myös julkistaa. Ehdotuksessa oli myös, että jokaisella eduskunta-, presidentin- ja europarlamenttivaaliehdokkaalla olisi näihin eri vaaleihin erillinen pankkitili, johon tukisuoritukset tulisi laittaa. Tämä lisäisi rahoituksen läpinäkyvyyttä. Lisäksi ehdotettiin, että vaalirahoituksen ylittäessä vaalikampanjan kulut myös yli jäävä vaalirahoitus tulisi ilmoittaa sekä lisäksi se, siirtyykö se yli jäävä rahoitus ehdokkaan omiin varoihin vai ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön varoihin. Nämä voivat kuulostaa pieniltä muutoksilta, mutta kaikki tällainen selkeys olisi minusta kyllä tervetullutta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja vielä edustaja Lindén.

18.55 **Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Otin vielä puheenvuoron ja siteeraan tästä tarkastuskertomuksesta erään kohdan, joka mielestäni kuvaa sitä, että kun tähän tarkas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2026 vp

tuskertomukseenkaan ei ole minun mielestäni hirveän selkeästi osattu kirjoittaa yhtä asiaa, niin en lainkaan ihmettele, etteikö se sitten tuhansille ehdokkaillekin olisi jonkun verran epäselvä. Tämä ei ole pitkä sitaatti, kuunnelkaapa. Se on täältä sivulta 17, tässä lukee näin: ”Vaalirahoituslain enimmäismäärä koskee kaikkea samalta tukijalta vaalikampanjaan saatua tukea. Tuen on voinut vastaanottaa ehdokas tai tämän tukiyhteisö, tai se on voinut tulla toisen tahon, esimerkiksi puolueen tai puolueyhdistyksen, välittämänä. Näiden suoritusten yhteenlaskettu arvo ei saa ylittää laissa määriteltyjä rajoja.” Sitten se jatkuu: ”Tuen enimmäismäärän rajoitus ei koske puolueelta ja puolueyhdistyksiltä saatavaa tukea. Niiltä saatavan tuen määrää ei ole vaalirahoituslaissa rajoitettu.” Minusta siinä edellisessä virkkeessä oli mainittu puolue ja puolueyhdistys ja sanottu, että niitä koskevat nämä rajat. Seuraavassa virkkeessä sanotaan, että eivät koske. Ei ole ihme, jos sitten tulee kentällä epäselvyyttä, koska olen ymmärtänyt, että juuri näissä asioissa jonkunlaista epäselvyyttä on tullut. Tämän havainnon vain itse tein lukiessani tätä kertomusta. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan.